

بررسی روش مدیریت معلمان با فرسودگی تحصیلی

www.ketab.ir

نویسنده

آریا صفری سیاهکلرودی

انتشارات فرهوش

۱۴۰۱

سرشناسه: صفری سیاهکلرودی، آریا، ۱۳۷۵-

عنوان و نام پدیدآور: بررسی روش مدیریت معلمان با فرسودگی تحصیلی/نویسنده آریا صفری سیاهکلرودی.

مشخصات نشر: تهران: فرهوش، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۱۰۱ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۹۹-۰۴۱-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۷۷ - ۸۴.

موضوع: افت تحصیلی * Educational depreciation کلاسداری Classroom management خودکارایی Self-efficacy

رده بندی کنگره: LC۱۴۲

رده بندی دیویی: ۳۷۱/۲۹۱۳

شماره کتابشناسی ملی: ۸۸۵۸۶۹۷

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

بررسی روش مدیریت معلمان با فرسودگی تحصیلی

نویسنده: آریا صفری سیاهکلرودی

ناظر فنی: نرگس عباسی

صفحه آرا: اکرم ملک نژاد

طراح جلد: الویرا صیامی

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۱

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۹۹-۰۳۵-۰

قیمت: ۶۰۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است.

آدرس: میدان انقلاب، خیابان کارگر شمالی، پلاک ۱۱۶۶، ساختمان سامان، طبقه پنجم، واحد ۵۰۴

انتشارات: ۰۹۱۰۷۸۹۲۷۴۷ - ۶۶۹۳۱۶۶۹ دبیرخانه: ۶۶۹۱۱۷۲۶

www.farhoosh-pub.com

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
فصل اول: کلیات و تعاریف.....	۱۱
مقدمه.....	۱۳
فصل دوم: ارتباط مدیریت معلمان با فرسودگی تحصیلی.....	۱۹
بخش اول: سبک مدیریت کلاس.....	۲۱
تعریف و مفهوم سبک مدیریت کلاس.....	۲۱
رویکردها و روش‌های مدیریت کلاس.....	۲۵
قواعد اصلی مدیریت موفق کلاس درس.....	۲۸
راهبردهای مدیریت کلاس اثرگذار.....	۳۲
اهداف مدیریت کلاس.....	۳۳
انواع سبک‌های مدیریت کلاس.....	۳۵
بخش دوم: مبانی نظری فرسودگی تحصیلی.....	۳۸
مفهوم فرسودگی.....	۳۸
خاستگاه نظریه فرسودگی.....	۳۸
علائم فرسودگی.....	۴۱
مؤلفه‌های فرسودگی.....	۴۲
عوامل مرتبط و پیش‌بینی‌کننده فرسودگی تحصیلی.....	۴۴
عوارض و اثرات فرسودگی تحصیلی.....	۴۷
نظریه‌های فرسودگی.....	۴۹
نظریه اسکافلی، مارتیز و پینتو.....	۴۹
نظریه مازلاک.....	۴۹
مدل لیتر و سلسلش.....	۵۰
عوامل زمینه‌ساز و مرتبط با فرسودگی.....	۵۰
مؤلفه‌های فرسودگی تحصیلی.....	۵۱
فردیت زدایی.....	۵۱
کارآمدی یا ناکارآمدی.....	۵۲
خستگی عاطفی.....	۵۴
نشانه‌گان فرسودگی.....	۵۵
بخش سوم: خودکارآمدی تحصیلی.....	۵۶

۵۶	تعریف خودکارآمدی
۵۹	حیطه‌های مختلف خودکارآمدی
۵۹	خودکارآمدی تحصیلی
۶۲	منابع اطلاعاتی خودکارآمدی
۶۲	دستیابی به عملکرد
۶۳	برانگیختگی فیزیولوژیکی و هیجانی
۶۳	تجربه‌های جانشینی
۶۳	متقاعد سازی کلامی
۶۴	عوامل تاثیرگذار بر خودکارآمدی
۶۴	تأثیرات خانوادگی
۶۵	تأثیر محیط آموزشی در خودکارآمدی
۶۷	ابعاد خودکارآمدی
۶۸	ارزیابی باورهای خودکارآمدی
۶۸	راهبردهای بهبود خودکارآمدی
۶۹	تأثیر باورهای خودکارآمدی
۷۰	بخش چهارم: تاریخچه
۷۴	خلاصه
۷۷	منابع و مآخذ
۸۷	پیوست: تجزیه و تحلیل داده‌ها
۸۹	آمار توصیفی
۸۹	آمار توصیفی مربوط به ویژگی‌های جمعیت شناختی آزمودنی‌ها
۹۲	آمار توصیفی مربوط به متغیرها
۹۳	آمار استنباطی
۹۳	آزمون کولموگروف-اسمیرنوف (K-S) برای بررسی نرمال بودن توزیع
۹۵	نتایج آزمون همبستگی میان متغیرها
۹۵	تحلیل عاملی تاییدی و مدل‌بانی معادلات ساختاری
۹۷	آزمون فرضیات

پیشگفتار

فرسودگی تحصیلی یک مشکل جدی و شایع در بین دانش آموزان بوده و به علت رابطه‌ای که با عملکرد تحصیلی و افت تحصیلی تعهد دانش آموزان به مدرسه، مشارکت در امور علمی و شوق و اشتیاق به ادامه تحصیل دارد یکی از حوزه‌های مهم پژوهشی نظام آموزشی است. نیومن (۱۹۹۰) معتقد است که فرسودگی تحصیلی در دانش آموزان بنا به دلایل مختلف یکی از عرصه‌های مهم پژوهش در مدارس است و دلیل نخست این است که فرسودگی تحصیلی می‌تواند کلید درک رفتارهای مختلف دانش آموزان مانند عملکرد تحصیلی باشد. دلیل دوم این است که فرسودگی تحصیلی رابطه دانش آموزان را با مدارس خود تحت تأثیر قرار می‌دهد و سوم اینکه فرسودگی تحصیلی می‌تواند شوق و اشتیاق دانش آموزان را به ادامه تحصیل تحت تأثیر قرار دهد (عباس زاده بهبهانی، ۱۳۹۷).

تحقق اهداف آموزشی معتلزم توجه به تغییر و به کارگیری سبک مدیریتی کارا و اثر بخش و اداره کلاس درس است. وظیفه اساسی در فرایند یاددهی- یادگیری آماده ساختن دانش آموزان برای زندگی در جامعه و جهان روبه پیشرفت و تغییرات سریع است معلم در کلاس درس باید فرصت کسب مهارت در ابعاد مختلف مانند مهارت در حل مسئله مهارت در تصمیم گیری، مهارت در برقراری روابط انسانی و مهارت در تفکر انتقادی و خلاق را برای دانش آموزان فراهم نماید. بنابراین پیشرفت تحصیلی دانش آموزان محدود به افزایش معلومات و قبولی آنها نیست. بلکه کسب مهارت‌های اساسی زندگی در محیطی کاملاً انسانی و اخلاقی و یا به کارگیری کارکردهای سبکی مدیریتی متناسب با شرایط و وضعیت کلاسی و ویژگی‌های روحی و روانی دانش آموزان یکی از ضروری‌ترین مهارت‌های شغل معلمی است. معلمان در کلاس‌های درس باید کارکردهای مدیریتی را متناسب با ویژگی‌های شخصیتی دانش آموزان و روش‌های تدریس به گونه‌ای انتخاب کنند که دانش آموزان فرصت کسب انواع مهارت‌ها را از طریق عمل در کلاس درس بیامورند. روش‌های تدریس فعال توجه به علایق و نیازهای دانش آموزان، به کارگیری روش‌های حل مسئله مشارکتی، ایجاد رابطه سازنده و اثر بخش با دانش آموزان، به کارگیری روش‌های حل مساله مشارکتی، می‌تواند محیط کلاس و درس و فرایند آموزش را شوق انگیز و زمینه تحقق اهداف تربیتی و آموزشی را فراهم نماید.